

Zmíněná grandiózní fotografická inventarizace blízkovýchodního světa v sobě obsahuje i překvapivě významný český podíl. Výstavní připomínka prvních 100 let českého fotografického potýkání se s Orientem, v tomto případě s Blízkým východem, realizovaná přednostně díky fotografiím uloženým v Archivu Národního muzea, tak není nijak umělou konstrukcí, ba právě naopak odrazem reálného českého zájmu o tento rozporuplný region. Česká fotografická přítomnost zde měla hned několik podob. V první fázi se jednalo hlavně o fotografie zakupované šlechtickými cestovateli či obecně aristokracií. Na české zámky a rodová sídla se tak dostala povětšinou kvalitní produkce klíčových blízkovýchodních fotografických ateliérů nejzvučnějších jmen – Beato, Bonfils, Hammerschmidt, Sebah, Zangaki a mnohých dalších.

S určitým časovým odstupem, především až v době Československa, se zde objevila i celá plejáda českých fotografů, od nejnadšenějších amatérů až po poloprofesionály či profesionály. Jejich motivace k vykonání cesty na Blízký východ byly různé a to od motivů vznešeně vědeckých až po prostou touhu po dobrodružství. Většina z nich poté po sobě zanechala fotografické snímky s vlastním pohledem na proměnlivý, ovšem stále fascinující orientální svět Blízkého východu, snímky autorsky rozdílné, přesto ve většině případů obdobně autenticky zachycující atmosféru Orientu. Tato česká stopa je navíc o to významnější a snad i tím výraznější, že prakticky téměř vždy postrádala jakýkoliv mocenský rozměr, často až příliš zpětně akcentovaný u fotografií vzniklých v prostředí britském, francouzském či německém.

Výstavně zachycený stoletý „český“ fotografický příběh odehrávající se v Palestině, Egyptu, Sýrii či v jiných zdejších regionech je na svém počátku uveden unikátními snímky z 50. let 19. století, např. Jeruzaléma či Bejrútu. Pokračuje produkcí místních fotografických tvůrců a pomyslně vrcholí ve fotografiích cestujících českých vědců, „světoběžců“ a cestovatelů: např. Jiřího Bauma, Jaroslava Petrboka, Karla Malého Tatranského nebo Otýlie Malé Tatranské. Fotografická reportáž Karla Hájka z Egypta prezidenta Násira, vzniklá v roce 1958 s jasně patrným ideologickým podtextem, poté uzavírá tuto obrazovou zkratku českého pohledu na zdánlivou pomíjivost orientálního světa 19. a 20. století.

Výstavu připravila dvojice kurátorů – Libor Jůn a Tereza Kabůrková, která je rovněž autorkou novodobých zvětšenin z dochovaných originálních autorských negativů. Prezentována je důsledně „živá“ fotografie, ať již jde o jedinečné pozitivy z 2. poloviny 19. století nebo

o zmiňované zvětšeniny Terezy Kabůrkové. Přípravu a adjustaci fotografií provedl Kabinet restaurování fotografie Katedry fotografie FAMU, a to za důsledného dodržení korektních podmínek pro vystavování fotografických materiálů. V tomto ohledu jde mj. o práci mladé nastupující generace fotografických restaurátorů – Anny Huňkové a Lenky Lesenské. Projekt vznikl v rámci odborné spolupráce FAMU resp. AMU, Národního technického muzea a řešitelského kolektivu projektu programu NAKI. V českém prostředí se jedná v zásadě o první rozsáhlejší prezentaci blízkovýchodní fotografie v reprezentativním výběru autorů 19. a 20. století.